

MAS Riktlinje gällande vårdhygien inom särskilda boenden samt gruppboendestäder LSS

Syfte

Att förebygga smittspridning i vården och omsorgen genom att använda adekvata arbetsmetoder inom vårdhygienområdet

Omfattning

Gäller inom gruppboendestäder LSS, dagverksamheter samt särskilt boende för äldre.

Mål

Att vårdpersonal av alla kategorier konsekvent tillämpar basala hygienrutiner i sitt arbete är den mest grundläggande åtgärden för att förebygga vårdrelaterade infektioner inom alla former av vård och omvårdnad

Strategi

En noggrant genomförd introduktion vid nyanställning
Kontinuerliga självskattningar (egenkontroll) inom vårdhygienområdet på varje enhet och genomgång av kompendium från Vårdhygien

Lagar och andra krav

Riktlinjer för vårdhygien utgivna av vårdhygien Stockholms län ska följas (1). Även Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2007:19 om basal hygien inom hälso och sjukvården (2) ska följas i verksamheten. Dessa ersätts januari 2016 av SOSFS om basal hygien i vård och omsorg 2015:10.

Ansvar

MAS

- Ansvarar för kvalitet och patientsäkerhet inom hälso- och sjukvårdens område
- Ansvarar för att riktlinjer utformas utifrån gällande lagar och författningar
- Ansvarar för att utöva tillsyn över vårdverksamheterna så att lagstiftning efterlevs

Enhetschefen eller sjuksköterska med enskilt ledningsuppdrag

- Ansvarar för att riktlinjer är kända och efterlevs inom verksamheterna
- Ansvarar för att ta ut reviderade riktlinjer från vårdhygien via nätet www.smittskyddstockholm.se när dessa blir uppdaterade samt informera personalgruppen på sin/sina enheter om ev. nyheter.

- Ansvarar för att nyanställd personal får information om innehållet i de bägge riktlinjerna samt om de lokala rutiner som enheten upprättat i vårdhygienfrågor.
- Ansvarar för att det två gånger per år sker en genomgång i personalgruppen av vårdhygienrutiner inkl. vårdprogram för MRSA.
- Ansvarar för att upprätta lokala rutiner där så behövs samt att arbeta med de utvecklingsområden som beskrivs i HSL uppföljningarna.
- **Ansvarar för att varje medarbetare inom enheten dag och natt (under ett dygn valfritt dygn under sista veckan i augusti samt februari, årligen) fyller i ett självskattningstest "följsamhet till basala hygienrutiner". Enhetschef ansvarar för att sammanställa resultatet och redovisa detta till MAS skriftligen.**

Sjuksköterska

- Sjuksköterska ansvarar för att arbeta efter de riktlinjer som ovan beskrivs 1 och 2
- samt att ha god kunskap om vårdprogrammet för MRSA vilket inkluderar bl.a. att ansvara för och bevaka att odlingar för MRSA tas på riskpatienter.
- Om fall av MRSA upptäcks ansvarar sjuksköterska för att informera MAS i vård och omsorgsverksamheten samt att även lämna information till enhetschef

Undersköterskor och habiliteringsassistenter

- Ska följa de anvisningar som finns i riktlinjer och lokala rutiner samt följa hälso- och sjukvårdspersonalens anvisningar
- Medverka i egenkontroller

Hel arbetsdräkt

Inom gruppboendena LSS och särskilda boenden ska hel arbetsdräkt användas då såväl boendenära arbete utförs dagligen i form av personlig hygien, hjälp med toalettbesök samt städning av bl.a. badrum och dusch.

Används huvudduk ska denna bytas dagligen.

Hantering av livsmedel

Vid hantering av livsmedel och vid matlagning ska köksförkläde bäras

I boendenära arbete ska plastförkläden användas samt handskar i förekommande fall.

Basala hygienrutiner

Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 7 kap. 4 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369), 8 kap. 1 § 2 och 3 socialtjänstförordningen (2001:937) samt 13 § förordningen (1993:1090) om stöd och service

till vissa funktionshindrade

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas i verksamhet som omfattas av

1. hälso- och sjukvårdslagen (1982:763),
2. tandvårdslagen (1985:125), och
3. lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar

2 § I verksamhet som omfattas av socialtjänstlagen (2001:453), SoL, ska föreskrifterna tillämpas vid genomförande av insatser som har beviljats efter beslut enligt 4 kap. 1 eller 2 § SoL, om insatsen avser

1. hemtjänst i ordinärt boende, eller
2. sådant boende som avses i 5 kap. 5 eller 7 § SoL

3 § I verksamhet som omfattas av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska föreskrifterna tillämpas vid genomförande av insatsen bostad med särskild service enligt 9 § 8 eller 9 LSS

Ledningssystem

4 § Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår det att vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ansvarar för att det finns sådana processer och rutiner som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

SOSFS

2015:10

Hygienkrav

5 § Den som är yrkesmässigt verksam eller under utbildning i

1. verksamhet enligt 1 § som innefattar arbetsmoment som innebär fysisk kontakt med patienter (vård), eller
2. verksamhet enligt 2 eller 3 § som innefattar arbetsmoment som innebär fysisk kontakt med den som har beviljats insatsen (omsorg) ska, i situationer där det finns risk för överföring av smittämnen, iaktta följande.

a) Arbetskläder får endast bäras i arbetet. Om arbetet bedrivs på flera platser, får de dock även bäras vid färd mellan dessa. Arbetsklädernas ärmar ska vara så korta att de slutar ovanför armbågen.

Arbetskläderna ska bytas dagligen. Om de blir förorenade eller om det annars finns behov av det, ska de bytas så snart som möjligt.

b) Om kläderna riskerar att komma i kontakt med kroppsvätskor eller

annat biologiskt material under ett vård- eller omsorgsmoment, ska plastförkläde, skyddsrock eller motsvarande skyddskläder användas utanpå arbetskläderna.

Om skyddskläder används vid vård av eller omsorg om flera personer efter varandra, ska de bytas mellan varje person.

c) Underarmar och händer ska hållas fria från armbandsur, smycken, bandage, förband, stödskenor eller motsvarande. Naglarna ska vara korta och fria från konstgjorda material.

d) Händerna ska desinfekteras med ett alkoholbaserat handdesinfektionsmedel, eller något annat medel med motsvarande effekt, omedelbart före och efter ett vård- eller omsorgsmoment. Händerna ska vara torra innan de desinfekteras.

Händerna ska tvättas med vatten och flytande tvål före desinfektion, om de är eller kan antas vara smutsiga.

Efter vård av eller omsorg om en person som kräks eller har diarré ska händerna alltid tvättas med vatten och flytande tvål före desinfektion.

e) Skyddshandskar ska användas, om händerna riskerar att komma i kontakt med kroppsvätskor under ett vård- eller omsorgsmoment. Händerna ska vara torra när handskarna sätts på.

Skyddshandskar som används i vård och omsorg ska vara för engångsbruk och avsedda för ändamålet. De ska bytas mellan varje vård- eller omsorgsmoment.

Personal

Samtlig personal ska ha god kännedom om vårdhygienrutiner inkl. hantering kring ev. MRSA samt att de följer riktlinjer och lokala rutiner inom vårdhygienområdet.

Ann-Christin Nordström
Medicinskt ansvarig sjuksköterska/MAS

